

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת   אופיר כץ

פ/25/3704

הצעת חוק הקרימינולוגים השיקומיים, התשפ"ג–2023

פרק א': מטרת החוק

מטרה   1. מטרת חוק זה היא להסדיר את העיסוק בקרמינולוגיה שיקומית, לשם קידום הביטחון האישי וביטחון החברה בישראל ולשם קביעת רמה מקצועית והתנהגות הולמת של קרימינולוגים שיקומיים, העוסקים בהתמודדות עם פשיעה, אלימות ועבריינות.

פרק ב': פרשנות

הגדרות   2. בחוק זה –
"המועצה" – מועצת הקרימינולוג השיקומיים שמונתה לפי סעיף 50 ;
"ועדת הרישום" – ועדת הרישום שמונתה לפי סעיף 13 ;
"חוק מקצועות הבריאות" – חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס"ח–2008¹ ;
"מחלה מסכנת של קרימינולוג שיקומי או מבקש רישום" – אחד מאלה :
(1) מחלת נפש העלולה לגרום לאי יכולת לעסוק בקרמינולוגיה שיקומית ;
(2) מחלה או כושר לקוי העלולים לשלול ממנו את היכולת לעסוק בקרמינולוגיה שיקומית, זמנית או חלקית ;
"עיסוק בקרמינולוגיה שיקומית" – עיסוק מקצועי, כמשלח יד, לשיפור ביטחונו האישי של הפרט והביטחון בחברה והתמודדות עם פשיעה, אלימות ועבריינות בדרך של שיקום, ייעוץ והנחיה של עבריינים או של אנשים המגלים דפוסי התנהגות עבריינית, למעט קרמינולוגיה קלינית כמשמעותה חוק מקצועות הבריאות ;

¹ ס"ח התשס"ח, עמ' 720.

"פנקס" – פנקס הקרימינולוג השיקומיים כאמור בסעיף 10;

"קרימינולוג שיקומי" – מי שרשום בפנקס הקרימינולוגים השיקומיים, למעט קרימינולוג קליני;

"קרמינולוגיה שיקומית יישומית" – תואר מוסמך בקרמינולוגיה שיקומית שבתוכנית הלימודים לתואר מובנים לימודי פרקטיקום, בתחום של התמודדות עם פשיעה ועבריינות, בהיקף של 16 שעות סמסטריאליות לפחות; לעניין הגדרה זו, "פרקטיקום" – התנסות בעבודה מעשית בקרמינולוגיה שיקומית בליווי הדרכה כפי שקבע מוסד להשכלה גבוהה לתלמידי תואר מוסמך;

"קרימינולוג קליני" – כהגדרתו בחוק מקצועות הבריאות;

"רשם" – מי שנתמנה לרשם הקרימינולוגים השיקומיים לפי סעיף 12;

"השר" – שר המשפטים.

פרק ג': העיסוק בקרמינולוגיה שיקומית

3. ייחוד העיסוק
- (א) לא יעסוק אדם בקרמינולוגיה שיקומית אלא אם כן הוא קרימינולוג שיקומי.
- (ב) מי שרישמו בפנקס הותלה על פי הוראות חוק זה אינו רשאי לעסוק בקרמינולוגיה שיקומית בתקופת ההתליה.
- (ג) קרימינולוג שיקומי שנרשמו לגביו הגבלות בפנקס לפי חוק זה רשאי לעסוק בקרמינולוגיה שיקומית בכפוף להגבלות.
- (ד) לא תיחשב כעיסוק בקרמינולוגיה שיקומית פעולה בתום לב שעשה מי שאינו קרימינולוג שיקומי, במהלך עיסוקו או משלח ידו, שאינו בתחום העיסוק בקרמינולוגיה שיקומית.
- (ה) אין בהוראות חוק זה כדי למנוע מתלמיד במוסד להשכלה גבוהה כאמור בסעיף 9(א)(1), לעסוק בקרמינולוגיה שיקומית במסגרת לימודיו.
4. איסור העסקה
- לא יעסיק אדם בקרמינולוגיה שיקומית את מי שאינו קרימינולוג שיקומי.
5. התחזות לקרימינולוג שיקומי
- לא יתחזה אדם לקרימינולוג שיקומי ולא ישתמש בתואר קרימינולוג שיקומי או בתואר הדומה לו עד כדי להטעות אלא אם כן הוא קרימינולוג שיקומי.

תפקידים שמקצתם 6. (א) על אף הוראות סעיפים 3 ו-4, השר, לאחר התייעצות עם המועצה, רשאי לקבוע כי תפקיד או משרה אשר רק בחלקם הם עיסוק בקרמינולוגיה שיקומית, יהיה רשאי גם מי שאינו קרימינולוג שיקומי לעשותם, ורשאי יהיה מעסיק להעסיק אדם שאינו קרימינולוג שיקומי בתפקיד או במשרה שנקבעו כאמור.

(ב) השר, לאחר התייעצות עם המועצה, רשאי לקבוע לגבי תפקיד או משרה כאמור בסעיף קטן (א), כי רק קרימינולוג שיקומי יהיה רשאי לעסוק בהם ומשנקבע כן ניתן יהיה להעסיק בהם רק קרימינולוג שיקומי; עיסוק בתפקיד או במשרה שנקבעו לפי סעיף קטן זה ייחשב כעיסוק בקרמינולוגיה שיקומית.

קבלת מידע 7. (א) אדם זכאי לקבל מקרימינולוג שיקומי מידע בדבר טיפולו של הקרימינולוג השיקומי בענייניו למעט מידע הנוגע לאדם אחר ורישומים אישיים של הקרימינולוג השיקומי.

(ב) קרימינולוג שיקומי רשאי שלא למסור, באופן מלא או חלקי, מידע כאמור בסעיף קטן (א) אם לדעתו תיגרם, עקב מסירת המידע, פגיעה חמורה במבקש המידע או באדם אחר.

(ג) אי מסירת מידע לפי סעיף קטן (ב) טעונה אישור של הממונה על הקרימינולוג השיקומי אם הממונה הוא קרימינולוג שיקומי, ובהעדר ממונה כאמור – אישור של קרימינולוג שיקומי שיקבע השר דרך כלל או לעניין מסוים.

(ד) הרואה עצמו נפגע מהחלטת קרימינולוג שיקומי שלא למסור מידע לפי סעיף זה רשאי לפנות לוועדת מידע שמונתה לפי סעיף 53(ב) שתהא מוסמכת לצוות על קרימינולוג שיקומי למסור מידע כאמור, מלא או חלקי.

(ה) השר יקבע את סדרי הדין לפני ועדת המידע; כל עוד לא הותקנו תקנות כאמור או בעניין שלא נקבעה לגביו הוראה בתקנות, תפעל הוועדה בדרך הנראית לה צודקת ומועילה ביותר.

סוד מקצועי 8. (א) מידע על אדם שהגיע לקרימינולוג שיקומי במסגרת מקצועו, חובה עליו לשמרו בסוד ואינו רשאי לגלותו אלא באחת מאלה:

(1) האדם שעליו המידע הסכים בכתב לגילוי לאחר שהוסברה לו משמעות ההסכמה, זולת אם הקרימינולוג השיקומי שוכנע שהגילוי עלול לפגוע באותו אדם או בבן משפחתו;

(2) הגילוי הוא של מידע שנמסר לקרימינולוג השיקומי שלא על ידי האדם שעליו המידע, ובלבד שהקרימינולוג השיקומי שוכנע שהמידע דרוש לשם טיפול באותו אדם או בבן משפחתו;

(3) הגילוי דרוש לשם מניעת פגיעה באדם שעליו המידע או באדם אחר ;

(4) קיימת בחוק חובה או רשות לגילוי המידע או לאיסוף המידע ;

(5) הגילוי נדרש על ידי ועדת המשמעת כמשמעותה בסעיף 26 לחוק זה ;

(6) הגילוי דרוש למטרת פיקוח מקצועי על עבודת הקרימינולוגים השיקומיים או הדרכתם ובלבד שהמידע יימסר רק לבעלי תפקידים ועל פי כללים שיקבע השר לאחר התייעצות עם המועצה ;

(7) בית משפט התיר את גילוי המידע, אם נוכח שקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) חלות גם על כל אדם שקיבל מידע לפי הסעיף הקטן האמור.

(ג) בסעיף זה, "בן-משפחה" – בן זוג, הורה, אח או אחות, בן או בת, נכד או נכדה.

פרק ד': כשירות ורישום בפנקס

9. מי שנתקיים בו אחד מאלה כשיר להיות קרימינולוג שיקומי :

כשירות
לקרימינולוגיה
שיקומית

(1) הוא בעל תואר מוסמך בקרימינולוגיה שיקומית יישומית או בעל תואר דוקטור בקרימינולוגיה שיקומית של מוסד להשכלה גבוהה בישראל המוכר על פי חוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958 (להלן – חוק המועצה להשכלה גבוהה), או של מוסד להשכלה גבוהה שהוכר או שניתן לו היתר כאמור בסעיף 28א לחוק האמור, או שהוא בעל תואר אחר בקרימינולוגיה שיקומית של מוסד כאמור והשר הכיר בתואר לאחר התייעצות עם המועצה ;

(2) הוא בעל תואר מוסמך בקרימינולוגיה שיקומית או תואר דוקטור בקרימינולוגיה שיקומית של מוסד להשכלה גבוהה מחוץ לישראל, והשר הכיר במוסד ובתואר לאחר התייעצות עם המועצה.

10. (א) מי שכשיר להיות קרימינולוג שיקומי זכאי להירשם בפנקס הקרימינולוגים השיקומיים לפי חוק זה.

רישום בפנקס
הקרימינולוגים
השיקומיים

² ס"ח תשי"ח, עמ' 191.

- (ב) השר יקבע כללים בדבר דרכי הרישום בפנקס, פרטי הרישום בו, הפרטים שעל המבקש להגיש, פרטי טופס הבקשה לרישום ואופן הגשתה.
- (ג) הפנקס יהיה פתוח לעיון הציבור.

מסירת מידע 11. מי שרשום בפנקס חייב להודיע לרשם, בתוך 30 ימים, על כל שינוי שחל לגביו בפרטי הרישום, והוא או מעסיקו חייבים למסור לרשם, לפי דרישתו, כל ידיעה הנוגעת לעניין הרישום.

הרשם 12. השר ימנה, עובד משרד המשפטים, בעל השכלה אקדמית בקרמינולוגיה שיקומית, שיכהן כרשם הקרימינולוגים השיקומיים.

ועדת הרישום 13. (א) השר ימנה ועדת רישום של חמישה שתפקידיה יהיו כמפורט בחוק זה.
(ב) חברי הוועדה יהיו –

(1) עובד משרד המשפטים, הכשיר להתמנות לשופט בית המשפט השלום, והוא יהיה יושב ראש הוועדה;

(2) שני חברים שתבחר המועצה מבין חבריה, ואם לא נבחרו כאמור בתוך 45 ימים מיום דרישת השר, ימונו על ידי השר;

(3) קרימינולוג שיקומי, נציג ארגון המאגד קרימינולוגים שיקומיים והוא עמותה (להלן – ארגון קרימינולוגים שיקומיים) שעם חבריו נמנים המספר הרב ביותר של קרימינולוגים שיקומיים מבין החברים בארגוני הקרימינולוגים השיקומיים; בסעיף זה – "עמותה" – עמותה רשומה בפנקס העמותות לפי חוק העמותות, התש"ס-1980³;

(4) ראש חוג ללימודי קרמינולוגיה שיקומית או נציג סגל הוראה בקרמינולוגיה שיקומית במוסד להשכלה גבוהה, לפי חוק המועצה להשכלה גבוהה, שיוצע על ידי ראש החוג, ואם לא הוצע כאמור בתוך 45 ימים מיום דרישת השר, ימונה על ידי השר.

(ג) חברי הוועדה האמורים בסעיף קטן (ב)(2) ו-(4) יתמנו לשלוש שנים, ומותר לשוב ולמנותם; מי שכיהן כחבר הוועדה שתי תקופות רצופות יוכל לשוב להתמנות אליה רק אחרי הפסקה של שלוש שנים רצופות; סיומה של תקופת המינוי אינו פוסל חבר ועדה מלסיים עניין שהתחיל לדון בו.

(ד) הוועדה רשאית לפעול אם נכחו בישיבה לפחות שניים מחבריה, שאחד הוא יושב הראש.

(ה) הרשם רשאי להשתתף בישיבות ועדת הרישום ללא זכות הצבעה.

³ ס"ח התש"ס, עמ' 210.

14. תפקידי הרשם וסמכויותיו (א) מצא הרשם כי התקיימה במבקש הרישום הוראה מהוראות סעיף 9, ירשמו בפנקס.

(ב) הרשם רשאי שלא לרשום את המבקש בפנקס, אף אם התקיימה בו הוראה מהוראות סעיף 9, אם מצא אחד מאלה:

(1) מבקש הרישום הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי להיות קרימינולוג שיקומי וטרם עברו חמש שנים מיום ההרשעה או אף אם עברו חמש שנים כאמור – אם קיימות נסיבות מיוחדות שלפיהן אין לרשמו בפנקס;

(2) קיימות נסיבות אחרות לפיהן אין מבקש הרישום מסוגל או ראוי לעסוק בקרמינולוגיה שיקומית.

(ג) נרשם אדם בפנקס תוך מסירת נתונים כוזבים או תוך הסתרת עובדות, אשר אילו היו ידועות לרשם יש יסוד סביר להניח שלא היה רושמו, רשאי הרשם למחוק את רישומו.

(ד) נקבע לפי חוק זה שיש למחוק את רישומו של אדם מהפנקס, להתלות את רישומו או להגביל את רישומו בתנאים – ייעשה הדבר בידי הרשם.

15. הליכים לעניין סירוב רישום בפנקס או מחיקה מהפנקס (א) לא ייתן הרשם החלטה לפי סעיף 14(ב) או (ג) אלא לאחר שעשה כל אלה:

(1) נתן למבקש הרישום או למי שרשום בפנקס, לפי העניין, הזדמנות לטעון טענותיו;

(2) התייעץ עם ועדת הרישום.

(ב) הרשם יודיע למבקש הרישום או למי שרישום נמחק את החלטתו ונימוקה.

פרק ה': פסילה מטעמי בריאות

16. בדיקה רפואית היה לרשם חשש סביר כי מבקש רישום בפנקס או מי שרשום בפנקס סובל ממחלה מסכנת, רשאי הוא לדרוש מהם להתייצב לפני ועדה רפואית כאמור בסעיף 17 לשם בדיקת כושרם הגופני או הנפשי, במקום ובמועד שתקבע הוועדה.

17. ועדה רפואית (א) השר ימנה לעניין פרק זה ועדה רפואית של שלושה רופאים או רופאים פסיכיאטרים (להלן – ועדה רפואית), לפי העניין; מינוי ועדה רפואית יכול שיהיה כללי או למקרה מסוים.

- (ב) הוועדה הרפואית תגיש את ממצאיה ומסקנותיה, כשהם מנומקים, לרשם.
18. (א) סירב מבקש הרישום לדרישת הרשם לפי סעיף 16, לא ירשמו הרשם בפנקס כל עוד לא התייצב ונבדק. מניעה או מחיקה של רישום למסרב להתייצב
- (ב) הרשום בפנקס יהיה פטור מחובת התייצבות לפני ועדה רפואית אם הודיע בכתב לרשם כי הוא מבקש למחוק את שמו מהפנקס; עשה כן – ימחק הרשם את שמו מהפנקס. מועד התייצבות
19. הוועדה הרפואית לא תקבע מועד להתייצבות לפנייה אלא בתום 30 ימים מהיום שבו נמסרה למבקש הרישום או לרשום בפנקס הודעה על דרישת הרשם לפי סעיף 16. התליית רישום עד בדיקה
20. הרשם רשאי להתלות את רישומו של מי שרשום בפנקס, שנדרש להתייצב לפני ועדה רפואית ולא התייצב במועד ובמקום שנקבעו, עד שייבדק. התלייה בשל מחלה מסכנת
21. (א) נוכח הרשם כי מחלה מסכנת של מי שרשום בפנקס, גורמת לסכנה תכופה עד שאין לחכות לסיום ההליכים לפי פרק זה, רשאי הוא להתלות את רישומו עד למתן ההחלטה הסופית אך לא יותר משלושה חודשים, ובלבד שיעביר, בסמוך למתן החלטתו, את העניין לטיפול של הוועדה הרפואית. מסכנת
- (ב) לא סיימה הוועדה הרפואית את ההליכים עד תום התקופה הקבועה בסעיף קטן (א), רשאי הרשם, בהסכמת הוועדה הרפואית, להאריך את תקופת ההתליה עד שלושה חודשים נוספים. קבלת ראיות
- (ג) לא הסתיימו ההליכים עד תום התקופה השנייה כאמור, רשאי הרשם, בהסכמת הוועדה הרפואית, ואם דחיפות ההתליה עומדת בעינה, לחזור ולהאריכה לתקופה אחת נוספת עד שלושה חודשים. קבלת ראיות
22. היה לוועדה רפואית יסוד להניח שמידע או שמסמך העשוי להעיד על מחלה מסכנת של מי שרשום בפנקס או של מבקש רישום נמצאים בידי מוסד רפואי, רופא, או אדם אחר, רשאית היא, על אף האמור בכל דין, לדרוש מבעל המידע או המסמך שימסרנו לה, ומשדרשה כאמור – ימסור בעל המידע את המסמך או המידע. חובת סודיות
23. מי שהגיעה אליו, על פי פרק זה, ידיעה בדבר מחלה מסכנת, חייב לשמרה בסוד ולא לגלותה אלא באחת מאלה:
- (1) במידה שיש בכך צורך לשם ביצוע הוראות פרק זה;
- (2) אם הורשה לכך על ידי בית משפט שבפניו התעורר הצורך בגילוי המידע.

24. סמכויות הרשם על פי קביעת הוועדה
קבעה הוועדה הרפואית כי מבקש רישום או מי שרשום בפנקס אינו מסוגל לעסוק בקרמינולוגיה שיקומית מחמת מחלה מסכנת, או כי הוא מסוגל לעסוק בקרמינולוגיה שיקומית בהגבלות מסוימות, והכל באופן קבוע או זמני, רשאי הרשם לסרב לרשמו בפנקס, למחוק את שמו מהפנקס או לרשום בפנקס הגבלות על עיסוקו כקרמינולוג שיקומי או להתלות את רישומו בפנקס, הכל לפי החלטת הוועדה הרפואית.

פרק ו': שפיטה משמעתית

25. עבירות משמעת קרימינולוג שיקומי שעשה אחת מאלה עבר עבירת משמעת:

- (1) התנהג בדרך שאינה הולמת את המקצוע;
- (2) עבר על כללי האתיקה המקצועית שקבע השר לאחר התייעצות עם המועצה;
- (3) השיג את רישומו בפנקס במצג שווא;
- (4) גילה חוסר אחריות או רשלנות חמורה במילוי תפקידו;
- (5) הורשע בעבירה ש שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לעסוק בקרמינולוגיה שיקומית;
- (6) עבר על הוראה מהוראות סעיפים 7 או 8.

26. הרכב ועדת המשמעת
(א) השר ימנה ועדת משמעת בת שלושה חברים שתפקידה לדון ולהחליט בעבירות משמעת (להלן – ועדת המשמעת).

(ב) חברי ועדת המשמעת יהיו –

- (1) מי שכשיר להתמנות לשופט בית משפט שלום, והוא יהיה יושב ראש הוועדה;
- (2) עובד משרד המשפטים בעל השכלה אקדמית בתחום הקרמינולוגיה שיקומית;
- (3) קרימינולוג שיקומי בעל ותק של חמש שנים לפחות, שיתמנה על פי המלצת המועצה; לא המליצה המועצה כאמור בתוך 45 ימים מיום דרישת השר – קרימינולוג שיקומי כאמור שיקבע השר.

27. תקופת כהונה
(א) חבר ועדת המשמעת יתמנה לתקופה של שלוש שנים, אך מותר לשוב ולמנותו; מי שכיהן כחבר ועדת המשמעת שתי תקופות רצופות יוכל לשוב להתמנות אליה רק אחרי הפסקה של שלוש שנים רצופות; סיומה של תקופת המינוי אינו פוסל חבר ועדה מלסיים עניין שהתחיל לדון בו.

(ב) מינוי חברי ועדת המשמעת יפורסם ברשומות.

28. הפסקת כהונה
כהונת חבר ועדת המשמעת תיפסק על ידי מסירת הודעה על כך מאת השר, בהתקיים אחת מאלה:
- (1) הוא התפטר מחברותו בוועדת המשמעת על ידי מסירת כתב התפטרות לשר;
  - (2) נבצר ממנו דרך קבע, לדעת השר, למלא את תפקידו;
  - (3) הורשע בעבירת משמעת לפי חוק, לרבות חוק זה, או הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי להיות חבר ועדת משמעת;
  - (4) ניתן לגביו צו לפתיחת הליכים לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018⁴;
  - (5) לגבי חבר ועדת המשמעת שהוא קרימינולוג שיקומי – אם חדל להיות קרימינולוג שיקומי.
29. השעיה מכהונה
השר רשאי להשעות חבר ועדת משמעת מכהונתו על ידי מסירת הודעה על כך בהתקיים אחת מאלה:
- (1) הוא הועמד לדין משמעתי לפי חוק, לרבות חוק זה – עד לסיום ההליכים המשמעתיים נגדו;
  - (2) הוגש נגדו כתב אישום בשל עבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי להיות חבר ועדת משמעת – עד למתן פסק הדין;
  - (3) לגבי חבר ועדת משמעת שהוא קרימינולוג שיקומי – אם רישומו בפנקס הותלה או הוגבל לפי חוק זה – עד לביטולה כדין של ההתליה או ההגבלה.
30. אי תלות
במילוי תפקידו אין על חבר ועדת המשמעת מרות זולת מרות הדין.
31. מניין חוקי
ועדת המשמעת לא תדון בהרכב של פחות משני חברים, ובהם יושב הראש.
32. תובע ותפקידיו
(א) התובע לפני ועדת המשמעת יהיה פרקליט המדינה או עורך דין שהוא הסמיך לכך; היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו רשאי לשמש תובע, אם החליט על כך היועץ המשפטי לממשלה לפי נסיבות העניין.
- (ב) קובלנה על עבירת משמעת תוגש בידי תובע.
- (ג) תלונות על עבירות משמעת של קרימינולוג שיקומי ייחקרו על ידי תובע.

⁴ ס"ח התשע"ח, עמ' 310.

- (ד) לצורך ביצוע סמכויותיו לפי חוק זה יהיו לתובע הסמכויות לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות)⁵, וסעיף 3 לפקודה האמורה יחול, בשינויים המחויבים, על חקירה שעשה תובע.
- מחיקה אינה מונעת 33. הגשת קובלנה
- נמחק שמו של קרימינולוג שיקומי מהפנקס, או הותלה רישומו בפנקס אין בכך כדי למנוע מתובע מלהגיש נגדו קובלנה לוועדת המשמעת ובלבד שהקובלנה הוגשה בתוך 12 חודשים מיום המחיקה או ההתליה; נרשמה לגבי קרימינולוג שיקומי הגבלה בפנקס, אין בה כדי למנוע מתובע מלהגיש נגדו קובלנה לוועדת המשמעת.
- הדיון בוועדת המשמעת 34. (א) ועדת המשמעת תדון בדלתיים סגורות.
- (ב) דיון משמעותי יתנהל בנוכחות תובע ומי שהוגשה נגדו קובלנה (להלן – נקבל), אך רשאית ועדת המשמעת לנהל דיון שלא בנוכחות נקבל אם סנגורו מתייצב במקומו, או אם נעדר הנקבל מהישיבה ללא סיבה מספקת, לאחר שהוזהר שאם ייעדר ללא סיבה מספקת רשאית הוועדה לדון בעניינו שלא בפניו.
- (ג) ועדת המשמעת רשאית, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להרשות נוכחותו של אדם אחר מאלה האמורים בסעיף קטן (ב) בדיון, כולו או בחלקו.
- פסילת חבר ועדת משמעת 35. (א) תובע או נקבל רשאים לבקש שחבר ועדת המשמעת יפסול עצמו מלישב בדיון אם קיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי מהטיית הדין בבירור הקובלנה.
- (ב) נטענה טענת פסלות נגד חבר ועדת המשמעת, תחליט בה ועדת המשמעת לאלתר ולפני שתיתן כל החלטה אחרת.
- (ג) על החלטת ועדת משמעת בעניין פסלות, רשאים תובע או נקבל לערער לפני בית המשפט המחוזי בתוך 30 ימים מיום המצאת ההחלטה.
- סדרי דין 36. השר יקבע בתקנות את סדרי הדין בוועדת המשמעת; כל עוד לא הותקנו תקנות או בעניין שלא נקבעה לגביו הוראה בתקנות, תפעל הוועדה בדרך הנראית לה צודקת ומועילה ביותר.
- דיני הראיות 37. ועדת המשמעת אינה כפופה לדיני הראיות אלא במידה שהדבר נקבע בתקנות שהתקין השר.
- עונשים משמעותיים 38. מצאה ועדת המשמעת כי הנקבל עבר עבירת משמעת רשאית היא לנקוט נגדו אחד או יותר מאמצעים אלה:

⁵ חא"י כרך א', עמ' (ע) 439.

(1) התראה ;

(2) נזיפה ;

(3) קנס עד 10,000 שקלים חדשים ; השר רשאי בצו לשנות את הסכום האמור לפי שינויים שחלו במדד המחירים לצרכן, בדרך הקבועה בסעיף 64 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן – חוק העונשין) ;

(4) התליית הרישום בפנקס לתקופה של עד 5 שנים, כולל תקופת התליה לפי סעיף 45, אם הייתה כזו ;

(5) מחיקה מהרישום בפנקס.

עונש על תנאי 39. (א) החליטה ועדת משמעת לנקוט נגד נקבל באמצעי משמעת כאמור בסעיף 38(4) או (5), רשאית היא להורות שאמצעי המשמעת עליו החליטה יהיה על תנאי.

(ב) נקבל שהוחלט לנקוט נגדו אמצעי משמעת על תנאי, לא יינקט נגדו אמצעי זה אלא אם כן עבר, בתוך תקופה שנקבעה בהחלטת ועדת המשמעת ושלא תפחת משנה ולא תעלה על שלוש שנים (להלן – תקופת התנאי), אחת מעבירות המשמעת שנקבעו בהחלטה (להלן – עבירה נוספת) וועדת המשמעת מצאה, בתוך תקופת התנאי או לאחריה, שהנקבל עבר עבירה נוספת כאמור.

(ג) תקופת התנאי תתחיל ביום מתן החלטת ועדת המשמעת בדבר נקיטת אמצעי המשמעת על-תנאי.

(ד) החליטה ועדת המשמעת לנקוט נגד נקבל אמצעי משמעת בשל עבירה נוספת, לא תקבע הוועדה שאמצעי המשמעת יינקט על תנאי.

(ה) מי שנקבע לגביו אמצעי משמעת על-תנאי וועדת המשמעת החליטה לנקוט נגדו אמצעי משמעת כאמור בסעיף 38(4) או (5) בשל עבירה נוספת, תורה ועדת המשמעת על הפעלת אמצעי המשמעת על תנאי אלא אם כן החליטה להאריך את תקופת התנאי כאמור בסעיף קטן (ו) ; ועדת המשמעת רשאית להורות שהפעלת אמצעי המשמעת על תנאי תהיה בכפוף לתוצאות הערעור על נקיטת אמצעי המשמעת בשל העבירה הנוספת.

⁶ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

- (ו) ועדת המשמעת שהחליטה לנקוט נגד נקבל אמצעי משמעת בשל עבירה נוספת, רשאית, במקום הפעלת אמצעי המשמעת על-תנאי, להאריך, פעם אחת בלבד, את תקופת התנאי או לחדשה לתקופה נוספת שלא תעלה על שנתיים; האריכה ועדת המשמעת את תקופת התנאי לתקופה נוספת לפני תום תקופת התנאי הראשונה, תחל תקופת התנאי הנוספת בתום תקופת התנאי הראשונה; חידשה ועדת המשמעת את תקופת התנאי לאחר שתמה תקופת התנאי הראשונה, תחל תקופת התנאי הנוספת מיום מתן ההחלטה, והכל כשוועדת המשמעת לא הודתה אחרת.
40. מי ששמו נמחק מהרישום בפנקס לפי סעיף 38(5) רשאי בתום 5 שנים ממתן החלטת המחיקה להגיש לרשם בקשה לרישום מחדש ואם שוכנע הרשם, לאחר התייעצות עם ועדת הרישום, כי קיימות נסיבות המצדיקות זאת, רשאי הוא לחדש את הרישום.
41. הוגשה קובלנה על עבירת משמעת על יסוד תלונה של אדם פלוני יודיע התובע למתלונן כאמור על החלטת ועדת המשמעת בעניין תלונתו.
42. תובע ונקבל רשאים בתוך 45 ימים לאחר המצאת החלטת ועדת המשמעת לפי סעיפים 38 או 39, לערער עליה לפני בית המשפט המחוזי; אין בהגשת הערעור כדי למנוע או לעכב ביצוע החלטת ועדת המשמעת שעליה הוגש הערעור, אלא אם כן החליט בית המשפט המחוזי אחרת.
43. היה לוועדת המשמעת חשש סביר שמחמת מחלת נפש, אין הנקבל מסוגל לעמוד בדיון או שאינו אחראי למעשה או למחדל נושא הקובלנה, רשאית היא לבקש מהרשם לנהוג לפי הוראות פרק ה'; אולם אם לא נמחק או הותלה רישומו של הנקבל בפנקס לפי הוראות פרק ה' תמשיך ועדת המשמעת בהליך המשמעת.
44. ועדת המשמעת רשאית, לאחר ששמעה את התובע ואת הנקבל, להורות על פרסום החלטתה או מקצתה, עם או בלי שמו של הנקבל, בדרך שתקבע.
45. (א) ועדת המשמעת רשאית, לפי בקשת תובע, להורות לרשם להתלות את רישומו בפנקס של נקבל או של קרימינולוג שיקומי שהוגש נגדו כתב אישום בעבירה כאמור בסעיף 25(5) עד למתן החלטה סופית בוועדת המשמעת או בבית המשפט, כפי שתקבע; לא ניתנה החלטה סופית עד תום תשעה חודשים מיום התליית הרישום, בטלה ההתליה; ואולם רשאית ועדת המשמעת להאריך את התקופה האמורה בתקופות נוספות שלא יעלו על תשעה חודשים כל אחת, עד מועד מתן ההחלטה הסופית.
- (ב) על החלטת התלייה לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיף 42 בשינויים המחויבים.

46. סיכון כפול ענישה או זיכוי בפלילים אינם מונעים נקיטת אמצעים בשל עבירת משמעת על ידי ועדת המשמעת נגד מי שרשום בפנקס בשל אותו מעשה או מחדל ונקיטת אמצעים או זיכוי על ידי ועדת המשמעת אינם מונעים אישומו בפלילים.

47. דיון משמעתי ודיון פלילי הוגש נגד קרימינולוג שיקומי כתב אישום בשל מעשה או מחדל המשמש גם עילה לדיון לפני ועדת המשמעת לפי חוק זה, תפסיק ועדת המשמעת את דיוניה בקובלנה עד מתן פסק דין סופי במשפט הפלילי, אלא אם כן החליטה הוועדה אחרת מטעמים מיוחדים שיירשמו.

48. שיפוט משמעתי לפי חיקוק אחר קרימינולוג שיקומי הכפוף לשיפוט משמעתי גם לפי חיקוק אחר מותר לשיפוט אותו על עבירת משמעת לפי חוק זה אפילו נשפט כבר בשל אותו מעשה או מחדל לפי החיקוק האחר, וכן מותר לשיפוט אותו כאמור לפי חיקוק אחר אפילו נשפט כבר על עבירת משמעת לפי חוק זה, ובלבד שלא יחויב בקנס יותר מפעם אחת על אותו מעשה או מחדל.

49. פסק דין במשפט פלילי הממצאים והמסקנות בהכרעת הדין שבפסק דין סופי במשפט פלילי המרשיע את הנקבל, יראו אותם כמוכחים בהליך המשמעתי נגד אותו נקבל.

פרק ז': מועצת הקרימינולוגים השיקומיים

50. מינוי מועצת הקרימינולוגים השיקומיים והרכבה (א) השר ימנה את מועצת הקרימינולוגים השיקומיים אשר תימנה 26 חברים וזה הרכבה:

(1) השר או מי שהוא מינה לכך והוא יהיה יושב ראש המועצה;

(2) נציג המשרד לביטחון לאומי;

(3) נציג משטרת ישראל;

(4) נציג משרד הבריאות;

(6) נציג משטרה צבאית – צבא ההגנה לישראל;

(7) נציג נציבות שירות המדינה;

(8) ארבעה נציגים שהם חברי סגל בחוגים לקרימינולוגיה שיקומית הפועלים במוסדות להשכלה גבוהה בישראל;

(9) שני נציגים של ארגונים וולונטריים בתחום ההתמודדות עם פשיעה שיקבע השר;

(10) נציג מרכז השלטון המקומי;

(11) שישה קרימינולוגים שיקומיים נציגי ארגוני הקרימינולוגים השיקומיים;

(12) שני נציגי ציבור שיקבע השר;

(13) קרימינולוג שיקומי העוסק במקצוע הקרימינולוגיה השיקומית באופן עצמאי, שיקבע השר;

(14) נציג שירות בתי הסוהר;

(15) נציג משרד המשפטים;

(16) נציג משרד הפנים;

(17) נציג משרד החינוך.

(ב) המועצה רשאית לקיים את ישיבותיה בכל מספר נוכחים שהוא ובלבד שיהיה נוכח יושב ראש המועצה.

תפקיד המועצה 51. המועצה תייעץ לשר בעניינים שלגביהם עליו להתייעץ עם המועצה לפי חוק זה ובעניינים אחרים הנוגעים לעיסוק בקרימינולוגיה שיקומית.

תקופת כהונת חברי 52. חבר המועצה יכהן שלוש שנים, ומותר לשוב ולמנותו; נתפנה מקומו יתמנה המועצה באותה דרך חבר אחר במקומו שיכהן עד תום תקופת כהונתו של קודמו; מי שכיהן כחבר המועצה שתי תקופות רצופות יוכל לשוב להתמנות אליה רק אחרי הפסקה של שלוש שנים רצופות.

ועדות 53. (א) המועצה רשאית למנות, מבין חבריה ושלא מבין חבריה, ועדות קבועות וועדות לעניינים מסוימים, לקבוע את תפקידיהן וסמכויותיהן ולאצול להן מסמכויותיה.

(ב) המועצה תמנה, מבין חבריה ושלא מבין חבריה, ועדה קבועה שתכהן כוועדת מידע לעניין סעיף 7; ועדת המידע כאמור תמנה שלושה חברים ומהם חבר אחד יהיה מי שכשיר להתמנות כשופט בית המשפט השלום והוא יהיה היושב ראש, וחבר אחד שהוא קרימינולוג שיקומי.

השתתפות בישיבות 54. הרשם ויושב ראש ועדת הרישום רשאים להשתתף בישיבות המועצה וועדותיה, ללא זכות הצבעה.

סדרי עבודה 55. המועצה וכל ועדה שמינתה רשאיות לקבוע את סדרי עבודתן, ככל שאלה לא נקבעו לפי חוק זה.

פרק ח': עונשין ושונות

עונשין 56. (א) העושה אחת מאלה, דינו – מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין:

- (1) עוסק כקרימינולוג שיקומי בניגוד להוראות סעיף 3 ;
- (2) עובר על הוראות סעיפים 4 או 5 ;
- (3) מגלה מידע בניגוד להוראות סעיף 8 ;
- (4) מגלה ידיעה על מחלה מסכנת בניגוד להוראות סעיף 23.
- (ב) מי שנדרש למסור מידע או מסמך לפי סעיף 22 וסירב למסרם דינו – מאסר ששה חודשים.
57. סמכויות עזר (א) הוועדה הרפואית או ועדת המשמעת רשאיות, אם הדבר דרוש למילוי תפקידיהן –
- (1) לזמן אדם לבוא לפנייהן כדי להעיד או להציג דבר ;
- (2) לחייב עד להעיד בשבועה או בהן צדק בהתאם להוראות החלות בבית המשפט ;
- (3) לבקש מבית המשפט המחוזי שבתחום שיפוטו יושבת הוועדה ליתן צו לפי סעיף 13 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-71971, לשם גביית עדות ;
- (4) לפסוק דמי נסיעה ולינה ושכר בטלה לעדים שהוזמנו מכוח סעיף זה כמו לעד שהוזמן להעיד בבית המשפט.
- (ב) דרשה ועדה מאדם להעיד או להציג דבר כאמור בסעיף קטן (א) וסירב לעשות כן ללא הצדק המניח את דעת הוועדה, רשאי בית המשפט שבתחום שיפוטו יושבת הוועדה לכפות, על פי בקשת יושב ראש הוועדה, את הציות להוראות הוועדה בדרך של מאסר שלא יעלה על חודש או הטלת קנס שלא יעלה על האמור בסעיף 40(2) לחוק העונשין.
- (ג) בסעיף זה, "בית משפט" – לעניין ועדה רפואית – בית משפט לענינים מינהליים, ולעניין ועדת משמעת – בית משפט מחוזי.
58. השר רשאי לקבוע סדרי דין לעניין סעיף 57.
59. (א) התפטרותו של חבר המועצה או של חבר ועדה מוועדותיה, של חבר ועדת הרישום, או של חבר ועדה רפואית תהיה בכתב לשר ותחילת תקפה כעבור 15 ימים מיום מסירתה.
- (ב) השר רשאי להעביר מכהונה חבר מועצה או חבר ועדה כאמור בסעיף קטן (א) אם –

⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421.

- (1) נבצר ממנו דרך קבע, לדעת השר, למלא את תפקידיו ;
- (2) הוא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אינו ראוי לשמש כקרימינולוג שיקומי ;
- (3) הוא פשט את הרגל או נתמנה כונס לנכסיו מטעם בית המשפט ;
- (4) הוא עזב את הארץ לצמיתות ;
- (5) הוא נעדר ברציפות וללא סיבה סבירה משלוש ישיבות עוקבות של המועצה או של ועדה כאמור ולאחר שניתנה לו הזדמנות להשמיע את דברו.
- (ג) העובד במשרד או בגוף פלוני או מכהן בו בתפקיד כלשהו והוא חבר במועצה או בוועדה כאמור בסעיף קטן (א) כנציג של אותו משרד או גוף, וחדל לעבוד באותו משרד או גוף או לכהן באותו תפקיד – רשאי השר להעבירו מכהונתו כחבר המועצה או כחבר ועדה כאמור ולמנות במקומו נציג אחר של אותו משרד או גוף, לפי העניין.
60. ביצוע ותקנות (א) השר ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.
- (ב) השר, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע אגרות בעד רישום או עיון בפנקס.
61. תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000⁸, בתוספת הראשונה, בפרט 21, אחרי פרט (26) יבוא : מינהליים
- "(27) חוק הקרימינולוגים השיקומיים, התשפ"ג-2023."
62. תיקון פקודת הראיות (נוסח חדש), התשל"א-1971, אחרי סעיף 50 א יבוא : הראיות

⁸ ס"ח התש"ס, עמ' 190.

”עדות קרימינולוג 50ב. (א) קרימינולוג קליני אינו חייב למסור ראייה על קליני

דבר הנוגע לאדם שנוקק לשירותו והדבר הגיע אליו תוך עיסוקו כקרימינולוג קליני והוא מן הדברים שלפי טיבם נמסרים לקרימינולוג קליני בדרך כלל מתוך אמון שישמרם בסוד, אלא אם כן ויתר האדם על החיסיון או שבית המשפט מצא כי הצורך לגלות את הראייה לשם עשיית צדק עדיף על העניין שיש שלא לגלותה; בסעיף זה, ”קרימינולוג קליני” – כהגדרתו בחוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס”ח–2008.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם לאחר שחדל העד להיות קרימינולוג קליני.

(ג) נטען חיסיון לפי סעיף זה, יהיה הדיון בדלתיים סגורות; החליט בית המשפט לשמוע את העדות, רשאי הוא לשמעה בדלתיים סגורות.”

תיקון פקודת המבחן 63. בפקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ”ט–1969, בסעיף 27, האמור בו יסומן (א), ואחריו יבוא:

”(ב) השר רשאי למנות קרימינולוגים קליניים וקרימינולוגים שיקומיים כקציני מבחן; בסעיף זה, ”קרימינולוג קליני” – כהגדרתו בחוק הסדרת מקצועות הבריאות, התשס”ח–2008⁹ ו”קרימינולוג שיקומי” – כהגדרתו בחוק הקרימינולוגים השיקומיים, התשפ”ג–2023.”

תחילה 64. תחילתו של חוק זה שלושה חודשים מיום פרסומו.

ד ב ר י ה ס ב ר

פשעה, עבריינות ואלימות פוגעים מאוד באיכות החיים של תושבי ישראל. העדר התמקצעות במאבק בפשיעה מהווה את אחד הגורמים העיקריים לחוסר יכולתה של מערכת אכיפת החוק ושל גורמים אחרים, לתת מענה אפקטיבי לבעיית הפשיעה בישראל. מטרתו של החוק המוצע היא שיפור משמעותי של היכולות המקצועיות של העוסקים בהתמודדות עם אלימות ופשעה. תחום הקרימינולוגיה השיקומית הינו הדיסציפלינה המדעית העוסקת באופן ממוקד ומובחן במתן מענה מקצועי לפשיעה ולעבריינות. התמודדות אפקטיבית ויעילה עם פשיעה ועבריינות והבטחת הביטחון האישי של תושבי ישראל, מחייבת התמקצעות ומיומנות בתחום הרלוונטי. קרימינולוגים שיקומיים, בעלי תואר ראשון ותואר שני ושלישי בקרימינולוגיה שיקומית, הם אנשים שזכו לקבל את השכלה אקדמית רלוונטית לעיסוק מקצועי בפיקוח על הפשיעה. התוכניות בקרימינולוגיה שיקומית הפועלות באוניברסיטאות ובמכללות בישראל, מקנות לבוגרי התוכניות את הידע הרלוונטי, הנדרש לצורך תפקודו של איש מקצוע בתחום.

⁹ ס”ח התשס”ח, עמ’ 720.

¹⁰ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 14, עמ’ 312.

¹¹ ס”ח התשס”ח, עמ’ 720.

למרות כל המתואר לעיל, ולמרות הסדרת מעמדם של הקרימינולוגים הקליניים בחוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס"ח-2008, אין לקרימינולוגים השיקומיים בישראל מעמד מקצועי המאפשר להם להשתלב במערכות הארגוניות והמוסדיות העוסקות בפיקוח על הפשיעה. במצב הקיים כיום בישראל, בניגוד למקומות אחרים בעולם, הקרימינולוגים השיקומיים הם משאב יקר שהולך לאיבוד, כיוון שלא נעשה בו שימוש לצורך הבטחת ביטחוננו האישי של התושב.

מוצע בזאת לחוקק את חוק הקרימינולוגים השיקומיים, אשר יקנה מעמד סטטוטורי לקרימינולוג השיקומיים בישראל. מעמד כזה יאפשר לקרימינולוגים השיקומיים לבטא באופן ממוסד ומערכתי את הידע האקדמי והיישומי אותו רכשו במסגרת לימודיהם לתואר בקרימינולוגיה שיקומית במוסדות להשכלה גבוהה בישראל ובעולם. שילוב קרימינולוגים שיקומיים במוסדות הפורמאליים והבלתי פורמאליים העוסקים במאבק בפשיעה, מינוי קרימינולוגים שיקומיים לתפקידים שונים בתחום המאבק בפשיעה, כגון קציני מבחן, ישפר מאוד את יכולתם המקצועית של מוסדות אלה להיאבק בפשיעה – דבר שיגביר את ביטחונם האישי של תושבי ישראל.

כמו כן מוצע להחיל את חיסיון לפי פקודת הראיות על קרימינולוגים קליניים, בדומה לחיסיונות החלים על פסיכולוג מומחה ועל עובד סוציאלי.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"א בתמוז התשפ"ג (10.07.2023)